

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- 2.....הלכתא למשיחא
- א. על בסמוך או דלמא על העצים דומיא דעל המזבח מה התם על ממש
2.....אף ה"נ על ממש תיקו
- ב. הקומץ מיעוטו מעכב את רובו עשרון מיעוטו מעכב את רובו היין
מיעוטו מעכב את רובו השמן מיעוטו מעכב את רובו הסולת והשמן מעכבין זה את
זה הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה
3.....
- ג. שני שעירי יוה"כ מעכבין זה את זה
4.....
- ד. שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה ב' חלות מעכבות זו את זו
5.....
- ה. שני סדרין מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין
והבזיכין מעכבין זה את זה
5.....
- ו. ב' מינים שבנזיר ג' שבפרה וד' שבתודה
5.....
- הלכה למעשה
6.....
- ז. וד' שבלולב
6.....
- הלכתא למשיחא
7.....
- ח. וארבע שבמצורע מעכבין זה את זה
7.....
- ט. שבעה הזאות שבפרה מעכבות זו את זו
8.....
- י. ז' הזיות שעל בין הבדים שעל הפרכת שעל מזבח הזהב מעכבות זו את זו
8.....
- הלכה למעשה
10.....
- יא. לולב מצוה לאוגדו ואם לא אגדו כשר ... ומאי מצוה משום זה אלי ואנוהו ..
11.....
- הלכתא למשיחא
12.....
- יב. שבע הזאות שבפרה שעשאן בין שלא לשמן בין שלא מכוונות (אל
נכה פני אודהל מועד) פסולות
12.....
- יג. ושבפנים ושבמצורע שלא לשמן פסולות שלא מכוונות כשרות
13.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

- י.ד. מחוסרי כפרה שנכנסו לעזרה בשוגג הייב הטאת במזיד ענוש כרת
ואין צ"ל טבול יום ושאר כל הטמאים.....14
- הלכה למעשה.....17
- הלכתא למשיחא.....19
- טו. וטהורים שנכנסו לפני ממציתתן להיכל כולו בארבעים מבית
לפרכת אל פני הכפרת במיתה.....19
- הלכה למעשה.....21

דף כז.

הלכתא למשיחא

א. על בסמוך או דלמא על העצים דומיא דעל המזבח מה התם על ממש אף ה"נ על ממש תיקו

כבר התבאר לעיל דף כו: שאיברים שסידרן¹ וכן קומץ שסידרו וסידר העצים של מערכה למעלה מהם, או שסידרן מצדי העצים, הרי זה ספק אם דרך הקטרה בכך או אין דרך הקטרה בכך², לפיכך לא יעשה כן לכתחלה, ואם עשה הורצה.

¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ב הלכה כו

² קצת קשה דבפרק הקומץ (דף כ"ו) בעי שם תלתא בעיי חד בקומץ ותרי באיברים וטעמא דבעיא דקומץ הוי משום ידיעת אי דרך הקטרה בכך או לא אבל טעמא דאינך תרי בעיי משום דכתיב על העצים מי אמרינן דוקא על העצים או דלמא אפילו תחת העצים משום דבקרא כתיב על המזבח וכן טעם בעיא שניה משום דעל העצים הוי סמוך או דילמא על ממש דומיא דעל המזבח וא"כ קשה על רבינו ז"ל דנתן טעם אחד לכולן ספק אם דרך הקטרה וכו' ואין זה אלא טעם לבעיא דקומץ לבד. לה"מ שם. ולענ"ד נברא חזינא וכו' דהא סוף כל סוף הספק הוא אם דרך הקטרה שאמרה תורה בכך או לא דהא לשון הקטרה כתוב גם בהעלאת האיברים וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים וכו' וקרבו וברעיו ירחץ במים והקטיר הכהן את הכל המזבחה וכו' הרי דלכל דבר העולה על המזבח קרי ליה הקטרה ובגמרא נסתפקו על כל אחד מטעמו דהוה ס"ד וכו' אך לפי האמת עיקר הספק נופל באם דרך הקטרה בכך או לא. מעשה רקח שם ובעין זה במרכה"מ שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת מנחות

ב. הקומץ מיעוטו מעכב את רובו עשרון מיעוטו מעכב את רובו היין מיעוטו מעכב את רובו השמן מיעוטו מעכב את רובו הסולת והשמן מעכבין זה את זה הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה

כבר התבאר לעיל דף כו: שאין קומץ³ פחות מכשני זיתים, ואם אין ידו מחזיק שני זיתים, י"א⁴ שאינו קומץ, וי"א שפסול לעבודה⁵, ואין הקטרה פחותה מכזית.

מנחה שחסרה⁶ קודם קמיצה, יביא מתוך ביתו וימלאנה, שהקמיצה היא הקובעת לא נתינתה בכלי שרת, ואם לא מלאנה פסולה, שחוסר עשרון פוסל⁷.

מקצת הקומץ⁸ מעכב את כולו, שאם חסר כל שהוא פסול, דאמר רחמנא (ויקרא ב פסוק ב) מלא קמצו, ואם חסר מקצת הקומץ אינו מועיל שיחזור וימלאנו⁹. והקומץ והלבונה מעכבין זה את זה, ולפיכך אם לא הקטיר הלבונה פסולה¹⁰, והסולת והשמן מעכבין זה את זה. ומקצת השמן מעכב את כולו, אין פחות מלוג לעשרון.

אולם אם חיסר לבונתה לאחר קמיצה בשעת הקטרה מקומץ כשירה¹¹, כמו שהתבאר לעיל דף יא. והוא שיהיו עליה שני קורטי לבונה, אבל קורט אחד

³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה יד, ופסולי המוקדשין שם

⁴ מנחת חינוך פרשת ויקרא מצוה קטז

⁵ עיין בירושלמי רפ"ב דיומא דר' יצחק בר רבי אלעזר שאל מעתה כהן שאין ידו מחזקת כשני זיתים פסול מן העבודה, ולכאורה נראה דפסול לכל העבודות כיון שאינו ראוי לקמיצה ולא ראיתי לרבינו שהוכיח דין זה ולומר דכונת הירושלמי היא דפסול לקמיצה מלבד שפשט ההלכה אינו מורה כן עוד קשה דמלתא דפשיטא היא כיון דקי"ל דאין קמיצה פחות משני זיתים. מל"מ שם

⁶ רמב"ם שם הלכה טז

⁷ תורת הקדשים ג: אות צ

⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה יד

⁹ תורת הקדשים ד. אות ק

¹⁰ שם אות ר

¹¹ רמב"ם שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

פסולה שנאמר (ויקרא ו פסוק ה) וְאֵת כָּל הַלְבָנָה. וי"א¹² שאפילו נחסר קודם הקמיצה כל שיהיו עליה שני קורטי לבונה, כשרה ובלבד שבעת הבאתה היה קומץ לבונה.

נסכי כבש או כבשה יין לנסך רביעית ההין, וכן נסכי העז, אבל נסכי איל שלישית ההין, ונסכי הפר או העגל חצי ההין¹³ בין לעולה בין לשלמים.

אין מוסיפין על השיעורין האלו ואין גורעין מהן, ואם גרע או הוסיף כל שהוא פסול¹⁴.

ג. שני שעירי יזה"כ מעכבין זה את זה

כבר התבאר במסכת יומא דף סב. ודף סד. ולעיל דף יט. ששני שעירי יום הכפורים מעכבין זה את זה מת אחד מהן, אם עד שלא הגריל מת יקח זוג לשני¹⁵.

אם משהגריל מת אחד השעירים, יביא שנים ויגריל עליהן כבתחילה, אם השעיר של שם מת אומר זה שעלה עליו הגורל לשם עתה, יתקיים תחתיו, ויתבור לשעיר לעזאזל מן הגורל הראשון, שמצוה בראשון¹⁶. אע"ג שבשעה שמת השעיר לשם נדחה שעיר העזאזל מהקרבה, אין בעלי חיים נדחים.

¹² כך דייק בזבח תודה שם ד"ה קמץ ותמה על הרמב"ם שהרי עיקר קביעות הוא על ידי הקומץ ואיך יכשר אם חסר אז.

¹³ רמב"ם שם פרק ב הלכה ד ה

¹⁴ חוץ מכבש העולה שמקריבין ביום הנפת העומר שהנסכים שלו שני עשרונים כלול בשלישית ההין שמן אף על פי שנכפלה סולתו לא נכפלו יינו [ושמנו] אלא יין לנסך רביעית ההין. ודעת הראב"ד נסכה דמנחה דהיינו שמן שנבלל עמה כנסכו דייק וקאמר רביעית.

¹⁵ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה טו

¹⁶ ואע"ג שבפ"ד מהלכות קרבן פסח פסק רבינו דלא כר' יוסי ופסק איזה שירצה יקריב. נ"ל לתרין דשאני הכא דהא הטאת דבאה לכפרה וחמירא ואפילו רבנן מודו דמצוה בראשון, ואי פליגי רבנן התם הוא משום דהוי פסח ולא בא לכפרה ואינו חמור כל כך ולכך איזה מהם שירצה יקריב אבל גבי הטאת דבא לכפרה חמיר אפילו רבנן מודו וה"ק כי היכי דאמר ר' יוסי התם אמר רב נמי הכא דלכולי עלמא הוי דינא הכי. לח"מ ועיין אבהא"ז באופן אחר דבשעירי יזה"כ שהוא הטאת אפי" כשהקריב את השני הרי הראשון דינו דין הטאת, אלא שדינו שירעה, אבל בפסח כיון דקיי"ל דפסח בשאר ימות השנה שלמים ולא בעי עקירה, א"כ בשאבד הראשון והפריש אחר לפסח ובשנמצא הראשון הרי עומדים שניהם שמעיקר הדין למי שירצה יקריב, ואיזה שיקריב הרי השני נעשה שלמים בלא עקירה, וא"כ אין אנו מבטלין את דינו שנעשה בו תיכף כשהופרש אחר לפסח שנעשה דינו שיהי' או פסח או שלמים, וא"כ לא דמי כלל לחטאת שאנו מבטלין את דינו שדינו הוא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ד. שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה ב' חלות מעכבות זו את זו

ביום חמשים¹⁷ מספירת העומר, הוא חג השבועות, והוא עצרת, מביאין יתר על המוסף ביום הזה מנחה חדשה שתי הלחם, ומקריבין עם הלחם פר ושני אילים ושבעה כבשים, הכל עולות, ושעיר חטאת, ושני כבשים זבה שלמים והם הנקראים כבשי העצרת.

שתי החלות מעכבות זו את זו, ושני הכבשים מעכבין זה את זה.

מת אחד משניהם, או ברה, או נעשה טריפה, יקח זוג לשני, שחט אחד לשמו, ואח"כ מת האחר או נעשה טריפה או ברה¹⁸, יקח לו זוג.

שתי הלחם מעכבים את הכבשים, ושני הכבשים אינן מעכבים את הלחם.

ה. שני סדרין מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין והבזיכין מעכבין זה את זה

כבר התבאר לעיל דף יט. ששני הסדרים¹⁹ של לחם הפנים המסודרין על השולחן מעכבין זה את זה, ושני הבזיכין מעכבין זה את זה, והסדרין והבזיכין מעכבין זה את זה.

ו. ב' מינים שבנזיר ג' שבפרה וד' שבתודה

שיהי' חטאת, ולכן גבי חטאת שפיר אנו אומרים שמצוה בראשון כיון שאנו באין לבטל את דינו ושירעה ויסתאב ואפשר לומר חילוק אחר דכאן דהדין הוא דירעו ולבטלם מדין קרבן, בזה קיי"ל דמצוה בראשון שישאר קרבן, אבל בפסח דגם השני יקרב קרבן רק שישתנה מפסח לשלמים, בזה קיי"ל כרבנן דאיזה שירצה יקריב פסח. אבן האזל

¹⁷ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ח הלכה א יד טו

¹⁸ כס"מ שם

¹⁹ רמב"ם שם פרק ח הלכה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

עוד התבאר שם ששני מיני לחם שבנוזיר, וארבעה מיני לחם שבתודה²⁰, מעכבין זה את זה, ומעשה הלחם של שניהן חויץ לעזרה.

וכן בשריפת פרה²¹ אדומה נוטל עין ארו ואזוב וצמר צבוע בתולעת משקל חמשה סלעים והארז והתולעת שלשתן מעכבין זה את זה.

ואומר לעומדים שם, עין ארו זה עין ארו זה עין ארו זה, אזוב זה אזוב זה אזוב זה, שני תולעת זה שני תולעת זה שני תולעת זה שלש פעמים על כל אחד ואחד, והן אומריין לו היין היין היין שלש פעמים על כל אחד ואחד²². וכורך האזוב עם הארו בלשון של שני ומשליך אל תוך בטנה האזוב.

הלכה למעשה

ז. זד' שנלולב

כבר התבאר במסכת סוכה דף לד': שמצות ארבעה מינים בחג הסוכות²³, הוא שיטול כל אחד ואחד מישראל, אתרוג אחד בידו אחת, ובידו השנית יטול לולב אחד, ושני בדי ערבה, ושלושה בדי הדם אפילו שלושתם קטומים²⁴, ואם נטל בד אחד של ערבה צריך לחזור וליטול ולברך²⁵.

²⁰ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה כד

²¹ רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק ג הלכה ב

²² וכל כך למה לפי שמיני ארזים שבעה הן ומיני אזוב ארבעה והצבוע אדום יש שצובעין אותו בפואה ויש שצובעין אותו בלבא ויש שצובעין אותו בתולעת והתולעת היא הגרגרים האדומים ביותר הדומים לגרעיני החרובים והן כמו האוג ותולעת כמו יתוש יש בכל גרגיר מהן ולפיכך מודיע לכל ומגלה להן שאלו הן המינים האמורים בתורה, והאזוב האמור בתורה הוא האזוב שאוכלין אותו בעלי בתים ומתבלין בו הקדירות,

²³ שו"ע ונו"כ או"ח תרנא א

²⁴ מ"ב שם ד

²⁵ מ"ב שם ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ובשעת הדחק שאי אפשר למצוא שלשה בדי הדס²⁶, יוצא ידי חובתו בברך אחד ויכול לברך, אפילו נקטם ראשו יוצא. אך לא יברך.²⁷

ד' מינים הללו²⁸ מעכבין זה את זה ואם חסר לו אחד מהם לא יברך על השאר, אפילו אם יודע בבירור שלבסוף יבואו לידו כולן כיון שאין מצוים לפניו בשעת ברכה, אבל נוטלן לזכר בעלמא, אולם אם היו ארבעתן מצויים אצלו וכולם לפניו²⁹, ונטלם אחד אחד, יצא. ויטול הלולב תחלה ויברך על הלולב, "על נטילת לולב" ודעתו גם על האחרים.

אם סח ביניהם, צריך לברך על כל אחד בפני עצמו. על הדס על נטילת עץ עבות, ועל ערבה על נטילת ערבה, וכן על אתרוג, ומ"מ טוב שאח"כ ג"כ יחזור ויקחם כולם ביחד.

אם בירך על הלולב ואחר הברכה ראה שלא היה בו הדס או ערבה או שהיו פסולים או מהופכים, אם היה לו ההדס או הערבה בביתו, באופן שא"צ להפסיק בינתיים כדי ליקח אותם, יקח ארבעתן ביחד ויברך על אותו מין שהיה נחסר, על ערבה יברך על נטילת ערבה על הדס על נטילת עץ עבות.

ואם היה זה ביום ראשון צריך לברך עוד פעם שני שהחינו בשביל הנחסר, אבל על הלולב יצא כיון שהיה אצלו בביתו ארבעתם, אבל אם לא היה לו בביתו ערבה אחרת או הדס אחר בשעה שברך, ואח"כ הביאו לו צריך לברך על ארבעתם יחד פעם שני "על נטילת לולב" כיון שלא היו מצויין אז אצלו בבית, לא יצא גם על הלולב³⁰.

הלכתא למשיחא

ח. וארבע שבמצורע מעכבין זה את זה

²⁶ לכאורה היינו כשאין משיג אצל אחרים אבל אם משיג אצל אחרים יקח משל אחרים ובבכורי יעקב מצדד קצת להקל בזה, ונ"ל דאין להקל בזה כ"א בשאר ימים ולא ביום ראשון. מ"ב שם ה

²⁷ מ"ב שם ו אף דפרי מגדים כתב דמשמע ממנו אברהם דאף בזה יוכל לברך, למעשה לא נראה להורות כן, דרוב הפוסקים אין סוברין כרמב"ן, ובזה שוין הישועת יעקב עם הדבר שמואל שלא לברך, והפרי מגדים יחיד לגביהו. ומה שכתב דמשמע ממנו אברהם, לא ידעתי מקומו, דכי משום דכתב דכדאי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק, ראייה דיוכל לברך, ואפשר בשאר ימים דנקטם כשר לרב פוסקים, אפשר דיוכל גם כן לברך, וצריך עיון. שער הציון שם ס"ק ה

²⁸ שו"ע ונו"כ תרנא יב

²⁹ ואף המחבר אפשר שמודה שצריך שיהיו לפניו, עיין שעה"צ שם סז

³⁰ מ"ב שם נו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

עוד התבאר שם כיצד מטהרין את המצורע³¹ מביא מזרק של חרש חדש, ונותן לתוכו רביעית מים חיים הראויין לקדש אותן מי הטאת, ומביא שתי צפורים דרור טהורות לשם טהרת צרעת, ושוחט את הברורה שבשתיהן על המים שבכלי חרס וממצה עד שיהיה הדם ניכר במים, וחופר וקובר הצפור השחומה בפניו. ונוטל עץ ארז ומצותו שיהיה ארכו אמה ועוביו כרביע כרע מכרעי המטה, ואזוב שאין לו שם לווי אין פחות מטפח, ושני תולעת משקלו שקל, וכל השיעורים הלכה, ולוקח עם שלשתן הצפור החיה, וארבעה מינין אלו מעכבין זה את זה.

ט. שבעה הזאות שבפרה מעכבות זו את זו

כבר התבאר במסכת זבחים דף מ. שבשריפת פרה³² אדומה לאחר ששוחט בימינו ומקבל הדם בשמאלו, מזה באצבעו הימנית מן הדם שבכפו השמאלית שבע פעמים כנגד בית קדשי הקדשים, על כל הזאה טבילת אצבע בדם.

ואם חיסר אחת מן המתנות³³ פסולה, טבל שתים והזה אחת הזאתו פסולה, טבל אחת והזה שתים אף על פי שלא חשב הזאה שניה אלא טבל והזה אחרת הזייתו פסולה, כיצד טבל אצבעו טבילה ששית והזה ו' זו' אף ע"פ שחזר וטבל אצבעו והזה שבע הזייתו פסולה, הזה מטבילה שביעית [שביעית] ושמינית אפילו חזר וטבל טבילה שמינית והזה שמינית כשירה שכל שמוסיף על השבע אינו כלום, והוא שיהיה זה שהוסיף כהן אחר אבל הכהן השורף אותה אם הוסיף פסולה מפני שנתעסק בדבר שאינו צריך בשעת שריפתה.

י. ז' הזיות שעל בין הבדים שעל הפרכת שעל מזבח הזהב מעכבות זו את זו

³¹ רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק יא הלכה א

³² רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק ג הלכה ב

³³ רמב"ם שם פרק ד הלכה ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

כבר התבאר במסכת זבחים דף מב. שפר ושעיר של יום הכפורים דם כל אחד מהן טעון שמונה הזיות על בין הבדים ושמונה על הפרוכת, ומערב דם הפר והשעיר ומזה משניהם ארבע הזאות על ארבע קרנות מזבח הזהב שבהיכל, ושבע הזיות על אמצעו של מזבח זה.

וכבר התבאר במסכת יומא דף נג: שמוזה מדם הפר והשעיר שניהן ביום הזה ארבעים ושלוש הזיות³⁴, ואלו הן – מזה תחילה מדם הפר שמונה הזיות בקדש הקדשים³⁵ בין בדי הארון, קרוב לשטח העליון של הכפורת בטפה³⁶ שנאמר ולפני הכפורת יזה וגו', וי"א³⁷ שעמד בין הבדים, ומזה שם אחת למעלה ושבע למטה, מפי השמועה למדו שזה שנאמר שבע פעמים יזה יתר על הזייה ראשונה, ובבית שני היזה כנגד אבן השתיה אחת למעלה ושבע למטה³⁸.

ואחר כך יוצא מן ההיכל ושוחט את השעיר ומקבל את דמו ונכנס בו לקדש הקדשים ומזה מדם השעיר בין בדי הארון שמונה, כדרך שהזה בדם הפר, ומזה אחת למעלה ושבע למטה

ואחר כך נוטל דם הפר מעל הכן ומזה ממנו על הפרוכת כנגד המקום בו היה הארון בבית ראשון ובמזרח הפרוכת במקום המכוון כנגד בדי הארון³⁹ שמונה הזיות, אחת למעלה ושבע, ומונה כדרך שמונה בפנים, ואין צריך שיגע הדם בפרוכת⁴⁰. ומניח דם הפר ונוטל דם השעיר וחוזר ומזה מדם השעיר כן על הפרוכת שמונה הזיות אחת למעלה ושבע למטה, ומונה כדרך שמונה בפנים

³⁴ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ג הלכה ה

³⁵ רמב"ם שם פרק ד הלכה ב

³⁶ רמב"ם שם פרק ג הלכה ה

³⁷ לשון הרא"ש והרמב"ם משמע שאינו אלא מזה בין הבדים אך לא הזכיר שעמד

³⁸ שושנים לדוד מסכת יומא פרק ה משנה ג

³⁹ מל"מ שם

⁴⁰ רא"ש וז"ל "לא היו הדמים נוגעים בפרוכת". הר המוריה מעשה הקרבנות שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

אחר כך מערב שני הדמים⁴¹ דם הפר ודם השעיר שמערה דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר וחוזר ומריק ממזרק המלא לתוך הריקן ומחזיר הכל למזרק שהיה בו דם הפר כדי שיתערבו יפה יפה.

והתבאר שם עוד בדרף נח: לאחר שגמר להזות על הפרוכת ועירב דם הפר ודם השעיר נותן ארבע מתנות על קרנות מזבח הזהב ושבע מתנות על גגו של המזבח ויוצא ושופך שירי הדם על יסוד מערבי של מזבח החיצון.⁴² שכל החטאות הנשרפות⁴³ דמם נכנס לפנים להיכל שירי הדם שופכן על יסוד המערבי של מזבח החיצון שהוא פוגע בו תחילה בצאתו מן ההיכל.

וכל אלו הארבעים ושלוש הזיות טובל אצבעו בדם טבילה על כל הזייה לא שיזה שתי הזיות מטבילה אחת.

ואם חיסר אחת בכל הזיות אלו פסל⁴⁴. וכן בהזיות פר כהן גדול ופר העלם דבר של בצבור.

וכבר התבאר במסכת זבחים דף לו: שכל הדמים⁴⁵ הניתנין על מזבח הפנימי, אם חסר אחת מהן לא כיפר, אלא כולן הן עיקר הכפרה, שהרי הכתוב הקפיד על מניינן שנאמר (ויקרא טז פסוק יח יט) וַיֵּצֵא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וְגו' וְנָתַן עַל קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. וְהִזָּה עָלָיו מִן הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים.

הלכה למעשה

⁴¹ שפסק רבינו מערבין לקרנות ועיין חסד לאברהם ומרכה"מ שם פרק ג הלכה ה
⁴² דבחטאות פנימיות כתיב אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד והוא מערבי שפוגע בו תחלה בצאתו אבל בהיצוניות כתיב אל יסוד המזבח ולכך פנימיות מפורש וחיצוניות סתום. כסף משנה הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה י

⁴³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יא

⁴⁴ תורת הקדשים טו. אות ג

⁴⁵ רמב"ם שם פרק ב הלכה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

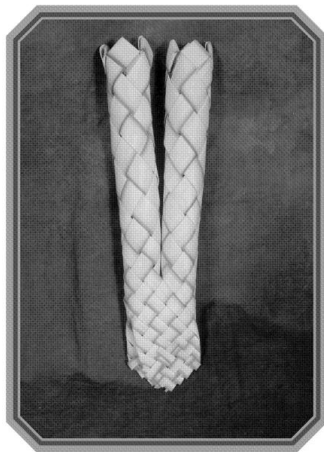
יא. לולב מצוה לאוגדו ואם לא אוגדו כשר ... ומאי מצוה משום זה אלוי ואנוהו

כבר התבאר במסכת סוכה דף לג. שמצוה⁴⁶ מן המובחר לאוגד הלולב עם ההדס וערבה באגודה אחת משום נוי שנאמר (שמות טו פסוק ב) **זֶה אֱלֹהֵי וְאֲנֹהוּ** התנאה לפניו במצות.

יש נוהגים לעשות האגד בדרך זה שכורכין סביבות שלשה מינים אלו, עד שיהיו מהודקין היטב ותוחבין ראשי הכרך לתוך עיגול הכרוך סביב שלשה מינים אלו, ויש מחמירים וקושרים שני ראשי הכרך בשני קשרים זה על גבי זה. וכן עיקר להלכה.

לכתחילה יש לקשור שני קשרים בלולב עצמו, ועוד ג' קשרים עם ההדסים והערבות⁴⁷.

ומותר לאגדו אפילו בחוט אפילו שהוא מין אחר ואינו ממינים שבלולב, והרי יש כאן בידו חמשה מינים, אעפ"כ אינו עובר משום בל תוסיף כיון שהאגוד אינו מעיקר המצוה, אלא הוא הידור למצוה ולא הזהירה תורה אלא שלא להוסיף בעיקר המצוה.

קושיקל"ך

ומותר לאחוז את הלולב בידו במקום האגוד בשעה שאוחזו לצאת בו ידי חובתו, ואף על פי שהאגוד חוצץ בין ידו ללולב ומיניו אין בכך כלום, כיון שהאגוד הוא לנוי ולהידור מצוה, וכל שהוא לנוי אינו חוצץ מפני שהוא בטל לגבי הלולב ומיניו, וכאלו הוא מגוף הלולב ומיניו.

אם אוגד את הלולב באופן שתופס את הלולב, ההדסים והערבות יכולים ליפול לפי שהם אינם מהודקים ללולב, אין זה נקרא שאגד את הלולב באגידה, ויש ליזהר בזה, דפעמים שהם אינם מהודקים ללולב ואין מקיימים את המצוה מן המובחר שיהיו אגודים, ובפרט לנוהגים לנענע עם קושיקל"ך שפעמים הלולב רפוף בתוכו, והלולב יכול להתנתק מן הקושיקל"ך

⁴⁶ שו"ע ונו"כ או"ח תרנא א

⁴⁷ מ"ב שם יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

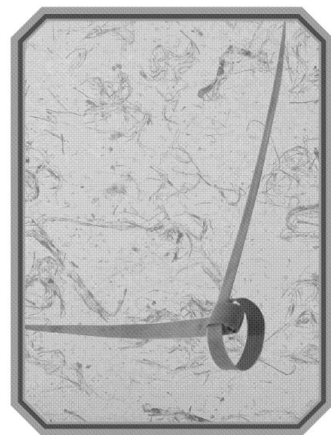
מסנת מנחות

ביו"ט שאי אפשר לקשרן שהרי הוא קשר של קיימא שאינו חושש להתירו עולמית, אוגדין אותו בעניבה באחד מחמשה אופנים:

שיאגדם עם גומיה, או שיקח עלי לולב ויכול אפי' לתולשם ביו"ט, דאין מלאכת קוצר בדבר שכבר נקצר, ויקשור את ההדסים והערבות בשני קשרי עניבה אחד על השני או שיעשה קשר אחד מתחת לקשר העניבה ויזכור במוצאי יו"ט להתיר את האגידה, כדי שלא יעבור על קשר עניבה כ"ד שעות, או שיעשה טבעות מעלי הלולב, ויראה לפרק את הטבעות תוך כ"ד שעות, או שיתלוש עלי לולב ויסובב מסביב הלולב והמינים ויתחוב את ראש העלה בעלה המסתובב

מוזר לאגוד את ההדסים והערבות באופן שמסובב עלה לולב מסביב לני מינים ותחוב את ראש העלה בעלה המסתובב

דף כז:

הלכתא למשיחא

יב. שבע הזאות שבפרה שעשאן בין שלא לשמן בין שלא מכוונות (אל נכח פני אוהל מועד) פסולות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

פרה שנשחטה⁴⁸ שלא לשמה או שקיבל או שהזה שלא לשמה או לשמה ושללא לשמה או שלא לשמה ולשמה, שחטה על מנת לאכול מברשה או לשנתות מדמה כשירה לפי שלא נאמר בה ריח ניחוח⁴⁹.

הזה הזאות הפרה⁵⁰ ולא כיון כנגד ההיכל פסולה שנאמר (במדבר יט פסוק ד) הַזֶּה אֶל נֶכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִדְּמָה עַד שִׁיבוֹיֵן כִּנְגַד הַהֵיכָל וַיְהִי רֹאֵהוּ, וכן אם שחטה או שרפה שלא כנגד ההיכל פסולה שנאמר (שם פסוק ג) וְשָׁחַט אֶתְּהָ לְפָנָיו.

בד"א שהזה⁵¹ או שרף או שחט כנגד הדרום או כנגד צפון או שהיה אחוריו למקדש, אבל אם עמד בין מזרח ומערב ופניו כנגד ההיכל אף על פי שלא כיון כנגד [ההיכל] בדקדוק כשירה. וי"א⁵² שבהזאה אם הזה ולא כיון כנגד הפתח פסולה, וצריך שיהיה מכוין ורואה פתחו של היכל בשעת הזאת הדם.

יג. ושפנים ושבמזרע שלא לשמן פסולות שלא מכוונות כשרות

⁴⁸ רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק ד הלכה ג

⁴⁹ משמע דקרבנות שנאמר בהם ריח ניחוח נפסלים במחשבה זו ותימה הוא ממ"ש רבינו לעיל פי"ד מהלכות פסולי המוקדשין דין ח' והר"ש פירש דטעמא דכשירה דבכל הקרבנות נמי כשר בהני מחשבות דתנן (ובחים ל"ה ע"א) לאכול דבר שאין דרכו לאכול כשר כו', ודברי רבינו שבפירוש המשנה וכאן צ"ע. מל"מ ועיין מרכה"מ שכתב ולענ"ד ודאי פרה דכתיב בה הוקה חמיר פסול שלה משאר קרבנות דמשו"ה קי"ל פ"א מהל' פרה ה"ח דלשם חולין פסולה. ועיין מ"ש פ"ד מהל' מעשה הקרבנות הי"א דהשוחט חטאת סתם לא עלה לו לשם חובה וא"כ בפרה כל שלא עלה לשם חובה פסולה ואפשר דהיינו מ"ש רבנו פ"א מהל' פרה ה"ח ואינה מכפרת כלומר דכיון שאינה מכפרת לא שייך לומר כשרה אלא שלא עלה לחובה ומשו"ה תפרה דנפסלה. וא"כ כ"ש אלו היה הדין לשם ששה דברים הזוכה נזבח לשם ריח ניחוח וכו' כנ"ל פ"ד מהל' מעה"ק הי"א גבי פרה דכתיב הקה ודאי דהיה פוסל בה מחשבת לאכול ולשנתות והיינו דכתב רבינו טעם שלא נאמר בה ריח ניחוח ואפי' לכתחלה א"צ שחיטה לשם ששה דברים

⁵⁰ רמב"ם שם פרק ד הלכה ה

⁵¹ שם הלכה ו

⁵² השגות הראב"ד שם. שכתב על דברי הרמב"ם לא נראה בהזאה שהרי אמרו במשנה הזה ולא כיון כנגד הפתח פסולה ובמדות אמרו שהיה מכוין ורואה פתחו של היכל בשעת הזאת הדם אלמא בעינן כיוון וראיה. ועיין כס"מ שכתב ויש ליישב אותה גירסא לדחוק ולומר שמה שצריך שיכוון ויראה פתחו של היכל הוא למצוה מן המובחר אבל כל שפניו אל ההיכל אל פני אהל מועד מיקרי אף על פי שלא יהיה כנגד הפתח:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

וכל אלו הארבעים ושלוש הזיות שמזה ביום הכפורים כמו שהתבאר, אם לא כיון בהזיות שבפנים כשרות⁵³.

וכן בהזיות⁵⁴ שמזה מהשמן שעל כף הכהן שבע פעמים כנגד בית קדש הקדשים, אם הזה ולא כיון כנגד בית קדש הקדשים כשירות. ואם נתן שבע⁵⁵ המתנות שלא לשמן י"א שלא הורצה⁵⁶, והשירים אסורין באכילה, והוכשר המצורע לבא בקהל ולאכול בקדשים, ואין צריך להביא לוג אחר⁵⁷. וי"א⁵⁸ שהוכשרו שירי הלוג לאכילה כשאר קרבנות שלא לשמן שכשר, אבל לא עלו לו לשם חובה לבוא במחנה ישראל ולאכול בקדשים, וצריך להביא לוג אחר להכשרו.

י"ד. מחוסרי כפרה שנכנסו לעזרה בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת ואין צ"ל טבול יום ושאר כל הטמאים

⁵³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יב

⁵⁴ רמב"ם הלכות מחוסרי כפרה פרק ד הלכה ב

⁵⁵ רמב"ם שם פרק ה הלכה ז

⁵⁶ ואם כוונת רבנו דלא הורצה והשירים אסורין באכילה פי' רבנו יותר מכוון בלשון הש"ס. מרכה"מ שם
⁵⁷ וצ"ל לדעת הרמב"ם כן הוא דמתן שבע של מצורע לא דמי לדין דכל הזבחים. והיינו דבשאר זבחים היתה עיקרו של קרבן שלא לשמה השחיטה או שאר עבודה עד הזריקה, ועיקר הכפרה הוא הזריקה, כדכתיב: ונרצה לו לכפר עליו, כידוע, ולכן לא עלה לחובה וצריך קרבן אחר, לאפוקי במתן שבע במצורע דהשחיטה והזריקה היו לשמן וכבר נתכפר. ונהי דיש בכאן עוד מתן שבע והיא מעכבת, מ"מ לעניין שלא לשמן אין זה פסול בעצם הקרבן, ולכן גם לבעלים עלה וא"צ קרבן אחר, והיינו שיביא לוג אחר אם היה ההזאות מן השמן שלא לשמן. והא דלא הורצה הוי כבסמיכה, דמעלה עליו הכתוב כאלו לא כיפר וכיפר שאינה מצוה מן המובחר. ערוך השולחן העתיד הלכות מחוסרי כפרה סימן רלז סעיף ו

⁵⁸ שיטת רש"י וכ"פ בתורת הקדשים שם אות ע. וצ"ע שלא הביא כלל דעת הרמב"ם בזה. ומעמו של רש"י ברור, דאם המצורע נתכשר לגמרי א"כ לעניין מה לא הורצה, ובריש זבחים אמרינן לעניין כל הקרבנות שלא לשמן דלא עלו לבעלים לשם חובה, וא"כ גם בהזאות דמצורע לא עלו לשם חובה, וכיון שלא עלו לחובה איך נטהר. ועוד דבריש זבחים קרי הק דאינו עולה לשם חובה דאינו מרצה, שאומר שם (ה, א): אם אין מרצין למה באין ע"ש, וא"כ בכאן דאינו מרצה ממילא שאינו עולה לשם חובה ואיך נטהר המצורע. ולכן פירש"י דההכשר אינו אלא על מותר הלוג, והוה ממש כדין דכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן דהקרבן כשר והוא צריך קרבן אחר ערוך השולחן העתיד שם סעיף ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כל אדם הנוגע⁵⁹ בטומאה שטמאה מן התורה כגון באב הטומאה⁶⁰ או שנטמא במשא באותם אבות הטומאה המטמאין במשא, ומכל שכן כשהוא אב הטומאה כגון שנגע במת או שטמא בטומאות היוצאים מגופו, הן שהוא אב הטומאה כגון מצורע וזב וזבה נדות ויולדות, והן ראשון כגון בעל קרי, באיזה ענין שהוא טמא מן התורה, אם נכנס למחנה שכינה דהיינו למקדש בין זכר בין נקבה עובר בעשה ובלא תעשה שנאמר (במדבר ה פסוק ב ג) וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש. וגו' ולא יטמאו את מחניהם וגו'. זה מחנה שכינה⁶¹ ואם היה מזיד לוקה. וענוש כרת שנאמר ואם לא יכבסם (ויקרא יז פסוק טז) ואם לא יכבסם ובשרו לא ירחץ ונשא עונו⁶².

ואם היה שוגג מביא קרבן עולה ויורד, ואין חייבין כרת או קרבן אלא מעזרת ישראל ולפנים⁶³ או על תוספת העזרה שנתקדשה קדושה גמורה⁶⁴.

כללו של⁶⁵ דבר כל הטעון ביאת מים⁶⁶ מן התורה חייב כרת על ביאת המקדש ואפילו אחר שטבל עד שיעריב שמשו, אבל המתטמא בטומאות מן

⁵⁹ רמב"ם ביאת המקדש פ"ג ה"י וי"א סנהדרין פ"ט ה"א אות טז

⁶⁰ ועי' נעשה ראשון לטומאה, שאין אדם נעשה שני לטומאה מן התורה בשום אופן, רק ראשון, ואיזה טומאות מטמאים אדם מן התורה עיין ר"מ הלכות אבות הטומאות, (מנ"ח שסג אות א ערוה"ש העתיד שם סי' לו סעי' ח)

⁶¹ מ"ש זה מחנה שכינה דמשמע לכאורה דאתא למעוטי שאר מחנות שאינו לוקה עליהם קשה דמהי תיתי לן דקרא סתם איירי משמע דאכולהו מחנות קאי ואין לומר דמכתוב ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שוכן בתוכם משמע דמחנה שכינה דוקא קאמר דעבר עליו בלא תעשה ולא על שאר מחנות שיקשה לזה ממה שכתב רבינו לעיל בפרק זה והוא שגוי בתוספתא נכנס המצורע להר הבית לוקה שמונים ואפשר לומר דמן המקדש דנקט רבינו מקום המקדש קאמר וכל המחנות בכלל:

⁶² אע"ג דהך קרא הוא באחרי מות באוכל נבילה וטריפה בתו"כ דרשוהו לביאת המקדש ועיין ערוך לנר כריתות דף ב ע"א שכתב

נעלמה ממני כוונת הרמב"ם דכתב בהל' ביאת מקדש (פ"ג ה"ט) טמא שנכנס למקדש במזיד ענוש כרת דכתיב ואם לא יטהר וגו' למה לא הביא קרא דאת משכן ד' טמא דכתיב כרת בפ"י וכדרכו בכל מקום ובפרט דפסוק זה הובא בנמרא דמכות הנ"ל והכס"מ כתב עליו ופשוט הוא ותמהני שלא העיר בזה ועוד ק"ל דבשבעות (טז ב) אמרינן דתרי קראי כתיבי כי את מקדש ד' טמא וכי את משכן ד' טמא ומצרכינן התם ע"ש ואם יש ליליף כרת ג"כ מואם לא יטהר ונשא עונו הרי אכתי חד קרא מיותר הוא וצ"ע:

⁶³ עיין פנ"י שבעות יד ע"א ד"ה אמר שביאר מנא לן שרק מעזרת ישראל חייב כרת ולא עזרת נשים

⁶⁴ עיין הלכות בית הבחירה פ"ו

⁶⁵ שם הלכה יג

⁶⁶ מטומאות שהגזיר מגלח עליהם עיין בהשגת הראב"ד שם ובכס"מ שם ובערוה"ש העתיד שם סעי' טו ובתו"ט פרה פ"א מ"ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

המת שאין הנזיר מגלה עליהן אע"פ שהוא טמא טומאת שבעה הרי זה פטור על ביאת המקדש.

עזרת ⁶⁷ הנשים ⁶⁸ משלחין ממנו טבול יום ⁶⁹ מדברי סופרים אבל לא מחוסר כיפורים, שמחוסר כיפורים העריב שמשו.

מעזרת ישראל ולפנים ⁷⁰ אפי' מחוסר כיפורים לא יכנס לשם, שעדיין לא טהר טהרה גמורה, שנאמר (שם יב פסוק ח) וְכַפֵּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהַר מִכֻּל שְׁעֵדִיין לא גמרה טהרתה ⁷¹.

ומחוסר כפורים ⁷² שנכנס לעזרת ישראל אינו לוקה ומכין אותו מכת מרדות. וי"א ⁷³ שמחוסר כפורים שנכנס למחנה שכינה דהיינו משער נקנור ולפנים יש בו כרת.

⁶⁷ שם הלכה ו

⁶⁸ לפנים מן החיל היתה אורך מאה ושלושים וחמש על רוחב מאה ושלושים וחמש: (שם)

⁶⁹ יהושפט ובית דינו גזרו על טבול יום שלא יכנס לעזרת נשים דכתיב (דברי הימים ב כ) ויעמוד יהושפט בקהל יהודה וגו' לפני החצר החדשה, ואמרו בנמרא מאי החצר החדשה, שחידשו בה דברים ואמרו טבול יום אל יכנס במחנה לוי, ולא בכל מחנה לוי גזרו אלא בעזרת נשים בלבד. וגזרו על טבול יום ולא גזרו על מחוסר כפורים, לפי שטבול יום אסור בתרומה ומחוסר כפורים מותר בתרומה וכל שטומאתו חמורה מחברו חמור שילוחו משילוח חברו: כך פירש בר"ב שם וברמב"ם בהלכה כאן סיים ומדברי סופרים אסור טבול יום במחנה לוי משמע לכאורה שאסור בכל מחנה לוי והיינו בהר בית כולו וזה אינו שהרי כתב שטבול יום מותר בחיל אלא ע"כ כוונתו שמה שנאסר בעזרת נשים שהוא חלק ממחנה לוי אינו מדאורייתא אלא מדברי סופרים אבל לא לומר שאסור בכל הר הבית. וכן הוא בהלכות בית הבחירה פ"ז הי"ז "עזרת הנשים מקודשת מן החיל שאין טבול יום נכנס לשם, ואיסור זה מדבריהם אבל מן התורה מותר לטבול יום להכנס למחנה לוי, וטמא מת שנכנס לעזרת הנשים אינו חייב חטאת". וכן מפורש בתוס' ביבמות ז ע"ב ד"ה ר' יוחנן וכן הוא ברמב"ן שם ד"ה ור' יוחנן וז"ל "ואי טבול יום אסור מן התורה במחנה לוי בכל הר הבית יהא אסור ואנן תנן במסכת כלים (פ"א מ"ה) הר הבית מקודש הימנו שאין זבין וזבות נכנסין לשם עזרת נשים מקודשת ממנו שאין טבול יום נכנס לשם, אלא מדרבנן הוא והם לא גזרו אלא על מקצת מחנה לוי דהיינו החצר החדשה דהיינו עזרת נשים, כך פ"י ר"ת" וכן הוא ברשב"א ובעוד ראשונים בסוגיא (אמנם רש"י ביבמות ז ע"ב ד"ה למחנה לוי משמע שס"ל שאסור בכל הר הבית אמנם אפשר דאירי דוקא בטבול יום דזב או טבול יום דבעל קרי דס"ל לרש"י דדעת ר' יוחנן דמדרבנן עשו טבול יום דבעל קרי כבעל קרי עיי"ש בסוגיא, ובראשונים פליגי עליה דלא עשו טבול יום דבעל קרי כבעל קרי ועיי"ל משי"ב בשם המנחת יצחק ח"ה סי' א אות ב)

⁷⁰ רמב"ם שם ה"ז

⁷¹ אמנם אין איסורו אלא מדרבנן (ועיין ערוה"ש שם סי' לו סעי' טז – כ שהאריך בביאור דברי הרמב"ם)

⁷² שם הלכה ט

⁷³ בראב"ד הקשה עליו שבתוספתא דכלים איתא שמחוסר כיפורים חייב כרת ובכס"מ הוסיף להקשות שבמנחות בפרק הקומץ רבה איתא (דף כז ע"ב) מחוסרי כפרה שנכנסו לעזרה בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת. וכתב ליישב דמשמע בפרק שני דזבחים (דף י"ז ע"ב) דאיכא תנא דסבר מחוסר כיפורים אינו חייב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

הלכה למעשה

י"א⁷⁴ שקדושת המקדש וירושלים קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא ובמה נתקדשה בקדושה ראשונה שקדשה שלמה שהוא קידש העזרה וירושלים לשעתן וקידשן לעתיד לבא וא"כ אף בזמן הזה הנכנס בטומאה לוקה וי"א⁷⁵ שאפילו למ"ד שקדושת א"י לא בטלה קדושת ירושלים והמקדש בטלה משנחרבו⁷⁶ לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת ומלקות.

ולהלכה כיון שדעת רוב הראשונים כהרמב"ם הנכנס בזמן הזה חייב כרת ומלקות⁷⁷

ופלוגתא היא וההיא דתוספתא וההיא דהקומ"ץ רבה כמ"ד מחוסר כפרה דזב כזב דמי ורבינו פסק כמ"ד לאו כזב דמי ומכל מקום צריך טעם למה פסק כן והביא מהר"י קורקוס ז"ל שכתב דטעמיה משום דבפרק שני דזבחים בעינן לאוקמיה פלוגתא דרבנן ויוסף הבבלי בהכי אע"ג שאין בגירסתנו דבר זה בכל אותו הפרק כך היה בגירסתו (דף מ"ה) וכן היה בגירסת בעלי התוספות שכתבו בזבחים (דף י"ד ע"ב) בד"ה קסבר רבה וכו' ועוד דבההיא סוגיא דנזיר וטמא יהיה לרבות טבול יום דכ"ע מחוסר כיפורים דזב לאו כזב דמי ומוקי רבנן כמ"ד לאו כזב דמי גם רבי יוחנן הכי ס"ל גבי טבול יום וכל שכן גבי מחוסר כפורים ותו דכפ"ג מינין אמרינן דכ"ע מחוסר כפורים דזב לאו כזב דמי:

רמב"ם בית הבחירה פ"ו הי"ד והט"ז⁷⁴ "ולמה אני אומר, ובקדושת שאר א"י לענין שביעית ומעשרות וכיוצא בהן לא קדשה לעתיד לבוא, לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה, והרי הוא אומר והשמותי את מקדשיכם ואמרו חכמים אע"פ ששמומין בקדושתן הן עומדים אבל חיוב הארץ בשביעית ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כבוש רבים וכיון שנלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונפטרה מן התורה ממעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ ישראל, וכיון שעלה עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש אלא בחזקה שהחזיקו בה ולפיכך כל מקום שהחזיקו בה עולי בבל ונתקדש בקדושת עזרא השנייה הוא מקודש היום ואע"פ שנלקחה הארץ ממנו וחייב בשביעית ובמעשרות על הדרך שביארנו בהלכות תרומה". (רמב"ם שם הט"ז)

⁷⁵ השנת הראב"ד שם
⁷⁶ וכתב הראב"ד שם "לפי שהיה יודע עזרא שהמקדש וירושלים עתידים להשתנות ולהתקדש קידוש אחר עולמי בכבוד י"י לעולם כך נגלה לי מסוד ה' ליראיו"

⁷⁷ מנן אברהם סי' תקס"א ס"ק ב ומ"ב שם ס"ק ה ערוה"ש שם סי' יג סעי' יח ועיין ב ועיין שו"ת ציץ אליעזר חלק י סימן א שהאריך להוכיח שכן דעת רוב הפוסקים דלא כראב"ד מהראב"ד יהידאה בדבר וכתב "ועיין עוד בספר שערי ירושלים שער ה' מהמסופר מה שהשר משה מונטיפיורי עשה נגד רצון כל היהודים אשר בירושלים שהתרו בו שאסור ליכנס שם, וכן בוילקט יוסף מחב' י"ג סימן קל"ד שהועד שם שרבה של ירושלים הגאון הגרש"ם ז"ל הוכיח אותו על פניו על כך, בנמקן שרוב הפוסקים חולקים על הראב"ד, ואף להראב"ד יש איסור תורה עי"ש, וכך היא גם הלך דעתו של הגאון הגרצ"פ ז"ל בקו' הר צבי כיעו"ש. ועוד זאת כפי המסופר בספרים, כאשר המוסלמים באו לאחר מיכן לבנות בניניהם בהר הבית החריבו וערו עד היסוד את יסודות המקומות הקדושים והשחיתו ובלעו את פני קרקע בית המקדש והשוו את אדמתו עד שלא נודעו עוד המצרים של מקומות הקודש וגבוליהם, והרי כידוע בית המקדש לא היה במישור כי אם היו עולים אליו ועתה הוא כולו מישור ומקומו נמוך מהעיר, ומה שכתוב בשו"ת יעב"ץ ח"א סי' פ"ז שהר הבית ומעלותיו לא נשתנו כל עיקר ולא שלמה בהם הריסת האויבים כלל כיעו"ש, ניתן לומר בכזאת על הזמן שהי' סמוך לחרבן הבית כפי שהיעב"ץ שם מדבר מהתקופה ההיא, אבל לא על התקופה המאוחרת אשר עינינו רואות בעליל שכן שינו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ולפיכך מחמת ספק⁷⁸ שאין אנו יודעים בברור את גבולי העזרה ששיך בהם איסור כרת וכן מחמת סוג וגם מחמת שמא ח"ו יתנקמו באחינו יושבי א"י וחור"ל אסור⁷⁹ להכנס לכל שטח הר הבית בגם שאין אנו אלא טבולי יום ואנשי בטחון שחייבים מחמת פקוח נפש לעלות להר הבית יטבלו בברכה ויקפידו על כל דיני חציצה בטבילה וכן יקפדו שלא לעשות צעד או שהות נוספת בהר הבית שאין התפקיד מחייב⁸⁰

י"א⁸¹ שאסור ליגע בכותל המערבי שריד בית מקדשנו שיבנה ויכונן בב"א⁸² () וי"א⁸³ שמותר⁸⁴, ומנהג ישראל כדיעה המתרת ואין להחמיר בנגיעה כלל כדנהוג עלמא⁸⁵ יש להימנע מלתחוב פתקים בין אבני הכותל המערבי⁸⁶.

ושינו וכו"ל. והעזרה הרי יכלו למשך עד המקום שירצו מהר הבית כנפסק ברמב"ם פ"ד מביהב"ח ה"י יע"ש באו"ש וכן ברש"ש ריש סנהדרין, וא"כ הרי לא נדע כעת מאין ולאין".

⁷⁸ ועיין באגר"מ או"ח ב סימן קיג

⁷⁹ וכן עיין בשו"ת מנחת יצחק חל"ה סימן א

⁸⁰ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א בספר ביצחק יקרא הנדפס על המ"ב בקונטרס ההנהגות הלכות צבור אות ל"ד

⁸¹ חכמת אדם בשערי צדק שער משפטי הארץ פי"א סעי' ה וכן לפי מש"כ באגר"מ שם אות יב וכ"ש לפי מש"כ באו"ח ב סי' קיג בסופו שיש להסתפק שמא הוא חומת העזרה שאחורי בית הכפורת

⁸² וז"ל החכמ"א שם והכותל המערבי שנשאר הוא כותל העזרה שהיה לאחורי בית קדשי הקדשים י"א אמה". ועיין שו"ת יביע אומר שם שכתב "ואם כנים הדברים הללו, היה יוצא לנו שאסור מן התורה לבעל קרי ולגדה ולילדת שטרם טבלו לטהרה לנשת אל הכותל המערבי, (וה"ה לכל התולות שלא נישאו שאין נוהגות לטבול אלא בערב יום חופתן, משום גדר וסייג, וכמ"ש הריב"ש בתשו' (ס"ס תכה). ע"ש). בהיות והכניסה לשם היא בתוך שטח הר הבית" ועי"ש שהביא בשם שו"ת בית רידב"ז (סי' לח) שישב על מדוכה זו וכתב שלפ"ז צריך להתרחק ערך ב' אמות מהכותל לעמידת רגלינו כי נשתנו הבנינים ונתקרבה עמידת רגלינו. [נראה שהכוונה לפמ"ש הרמב"ם פ"ו מה' בית הבחירה ה"ט שעובי החומה קדוש כלפנים, וא"כ י"ל שכל עובי הנדבך התחתון המכוסה באדמה קדוש בקדושת העזרה, ומכיון שהנדבכים שעליו אינם מונחים בדיוק על שפתו החיצונה, אלא יש קצת ריוח כלפי פנים, וכשאנו עומדים סמוך ממש לאבני הכותל העליונים והנגלים לעינינו, שהם מעל השורות של אבני הכותל המכוסות מתחת לרצפת הכותל, נמצא שאנו עומדים על אויר עובי החומה של העזרה. ודו"ק].

⁸³ שו"ת יביע אומר חלק ה – יו"ד סימן כז ועי"ש מה שהאריך בדעת הרדב"ז דס"ל שהכותל הוא קיר העזרה ואכמ"ל

⁸⁴ ועיין שו"ת צי"א שם וז"ל "אמנם בנוגע לכותל המערבי כבר נמנו ונמרו שאיננו מכותל העזרה כ"א כותל הר הבית, וכדכותב בספר עבודה תמה שער ב' וז"ל: היו פה זה מקרוב אנשים נאמנים ונכבדים ות"ח מירושלים עה"ק תובכ"א ובתוכם ה"י מופלג גדול בתורה, ודברתי עמם אודות הכותל המערבי וכולם פה אחד ענו ואמרו שאין להם שום ספק כעת, והוא מוסכם אצל כולם בין ספרדים בין אשכנזים, שהכותל המערבי אינו לא מן ההיכל ולא מן העזרה רק מהר הבית עכ"ל.

⁸⁵ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א בספר ביצחק יקרא הנדפס על המ"ב בקונטרס ההנהגות הלכות צבור אות לה בשם הגרש"ז אורבך

⁸⁶ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א וכתב ארבע טעמים בדבר א. הקב"ה שומע תפילה ולמה לכתוב לו ? ב. חשש מעילה באבני הכותל ג. חשש מגע טומאה באבני הכותל ד. חשש כניסה בטומאה בין אבני הכותל ועיין שו"ת מנחת שלמה שם באריכות אם מותר להכניס ידיו לנקבים שבכותל המערבי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

הלכתא למשיחא

טו. ושהורים שנכנסו לפני ממיצתן להיכל כולו בארבעים מבית לפרכת אל פני הכפרת במיתה

אין כהן⁸⁷ גדול נכנס לקדש הקדשים⁸⁸ אלא מיום הכפורים ליום הכפורים,
וכהן הדיוט נכנס לקדש לעבודה⁸⁹ בכל יום לעבודה⁹⁰.

כהן שנכנס⁹¹ לקדש הקדשים בשאר ימות השנה בין כהן הדיוט בין כהן
גדול חייב מיתה בידי שמים שנאמר (שם טז פסוק ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל
הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרְכֵת אֶל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ וְלֹא יָמוּת.

⁸⁷ רמב"ם ביאת המקדש פ"ב ה"א

⁸⁸ ומשה רבנו הותר לו לבוא בכל עת כדאיתא בתו"כ ריש פ' אחרי מות "דבר אל אהרון אחיך ואל יבא בכל
עת אחיך בכל יבא ואין משה בכל יבא" ופי' הראב"ד שם שהרי משה תמיד היה נכנס לפני ולפנים לשמוע
הדיבור מבין שני הכרובים עיי"ש ועיין בויקרא רבה פרשה כא אות ז' "א"ר יהודה ברבי סימון צער גדול היה
לו למשה בדבר זה אמר אוי לי שמא נדחף אהרן אחי ממחיצתו וכו' אמר הקב"ה למשה לא כשם שאתה סבור
לא עת לשעה ולא עת ליום ולא עת לשנה ולא עת ל"ב שנה ולא עת לשבעים שנה ולא עת לעולם אלא בכל
שעה שהוא רוצה ליכנס יכנס רק שיכנס בסדר הזה ר' יהודה ברבי אלעזר אמר בשלשים וששה זוגין בשלשים
וששה רמונים ורבנן אמרי בשבעים ושנים זוגין ובשבעים ושנים רמונים" וההפריש בין משה לאהרון שמושה
היה נכנס בלא שום דבר קרבן וקטורת ואהרון היה צריך דוקא הסדק שבפרשת אחרי מות שם וגם בבית שני
שלא היה בו ארון וכפורת היה נוהג לאו זה וכדדרשינן בתו"כ שם "בזאת יבא אהרון אל הקודש לעשות קודש
שאין בו ארון וכפורת בקודש שיש בו ארון וכפורת ושם רבינן נמי כהן הדיוט לאיסור מאחיק לרבות את
הבנים

⁸⁹ ועיין במנחת חינוך מצוה קפד אות ו שהסתפק דילמא שחיטה לאו עבודה היא וחייב על ביאתו אם הוא
לצורך לשחוט אבל אם שחט קדשים בהיכל כשרים דלא יהיה טפל חמור מן העיקר, ואם גוים הקיפו את
העזרה נכנסים הכהנים להיכל ואוכלים שם קדשי קדשים. ואפילו בקדש הקדשים אם הקיפו ההיכל גם כן
נאכלים בקודש הקדשים דאכילה דהתורה ריבתה מקרא דלכתחילה יאכל שם שנאמר (במדבר י"ח, י)
בקודש הקדשים תאכלנו ודוקא בשעת הדחק כמבואר שם דגוים הקיפו, אבל אינו חייב כלל על אכילה לא
מלקות ולא מיתה בידי שמים אף שלא בשעת הדחק

⁹⁰ דהיינו הדלקת המנורה והקטרת הקטורת ובשבת לסדר לחם הפנים (ערוך השולחן העתיד שם סי' לה סעי'

ה)

⁹¹ שם הלכה ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשְׁחָא בְּרַף הַיּוֹמִי

מִסְנַת מִנְחוֹת

וּאֶפִּילוּ בַיּוֹם הַכִּיפּוּרִים⁹² שֶׁהוּתֵר לִכְהֵן גְּדוֹל לִיכְנֵס אַרְבַּע פַּעֲמִים לַעֲבוּדוֹתֵי⁹³ אִם נִכְנֵס פַּעַם חֲמִישִׁית חַיִּיב מִיתָה בִּיַּדֵי שָׁמַיִם.

וְהוֹזְהָרוּ⁹⁴ כָּל הַכֹּהֲנִים שֶׁלֹּא יִכְנֹסוּ לְקֹדֶשׁ⁹⁵ אוּ לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים שֶׁלֹּא בִשְׁעַת עֲבוּדָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאַל יָבֹא בְּכָל יְת אֶל הַקֹּדֶשׁ⁹⁶ לְהוֹזִיר עַל כָּל הַבַּיִת מִבַּיִת לְפָרוּכֵת זֶה קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים.

וְהִנְכַּנְס לְקֹדֶשׁ אוּ לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים שֶׁלֹּא לַעֲבוּדָה בֵּין הַדְּיוֹט בֵּין גְּדוֹל לֹקֵה וְאִינוּ חַיִּיב מִיתָה שֶׁנֶּאֱמַר אֶל פְּנֵי הַכְּפֹרֶת וְגו' וְלֹא יָמוּת עַל קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים בְּמִיתָה וְעַל שָׂאֵר הַבַּיִת בְּלֹאֵו, וְלֹקֵה.

וְחַיִּיב⁹⁷ בְּכָל צוּרָה⁹⁸ שֶׁנִּכְנֵס בֵּין כְּדָרְכוֹ מִפְּתַח הַהֵיכָל אוּ קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים בֵּין אִם נִכְנֵס מִהַגַּג אוּ שֶׁעָשָׂה פֶתַח מִן הַצַּד אוּ נִכְנֵס בְּצִידוֹד בְּאַלְכֶסוֹן. וי"א⁹⁹ שֶׁאִינוּ חַיִּיב אִם נִכְנֵס דֶּרֶךְ הַגַּג.

אִינוּ חַיִּיב מִיתָה¹⁰⁰ בִּיַּדֵי שָׁמַיִם בְּנִכְנֵס לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים אֲלֵא אִם כֵּן נִכְנֵס כְּדָרְכוֹ דִּהְיִינוּ מִהַפְּתַח הַמַּעֲרָבִי שְׁבִין הַהֵיכָל וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים¹⁰¹ אֲבָל אִם נִכְנֵס מִהַגַּג אוּ שֶׁעָשָׂה פֶתַח מִן הַצַּד אִינוּ חַיִּיב מִיתָה.

⁹² שֵׁם

⁹³ כַּמְבוֹאֵר בַּהֲלֵי עֲבוּדַת יוה"כ

⁹⁴ שֵׁם הַלֶּכֶה ב

⁹⁵ וְדַע, דְּבִיּוֹמָא מ"ד ע"ב אֵין הַכְּרַע אֵי קְדוּשַׁת אֹלָם וְהֵיכָל הַדָּא קְדוּשָׁה נִינְהוּ, אוּ קְדוּשַׁת אֹלָם שִׁיךְ הוּן לְהֵיכָל כְּמוֹ בֵּין אֹלָם וְלִמְזֻבְחָ, עי"ש. וּבְעִירוּבֵין ב' ע"א מְבוֹאֵר שֶׁם דְּרַבְנָן סְבָרִי דְּקְדוּשַׁת הֵיכָל לְחוּד וְקְדוּשַׁת אֹלָם לְחוּד, עי"ש. וּבְדָבְרֵי הַרְמַב"ם אֵין הַכְּרַע, עֵינֵן בַּפ"ד מִעֲבוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים ה"ב וּבַפ"ג מִתְמִידִין וּמוֹסְפִין ה"ג, אֵךְ כִּיּוֹן דְּרַבְנָן סְבָרִי כֵךְ בּוֹדָאֵי הַלֶּכֶה כּוֹוֹתֵייהוּ, א"כ בְּאֹלָם אִינוּ עוֹבֵר אִם נִכְנֵס בִּיאָה רִיקְנִית. וְעֵינֵן תּוֹסְפוֹת יו"ט פ"א דְּכָלִּים מ"ט (ד"ה בְּהֵיכָל) שֶׁכְּתֹב שֶׁם בַּפְּשִׁימוֹת הֵיכָל וְאֹלָם הַדָּא הוּא (מִנְחַת חֵינּוֹךְ מִצוּה קִפְד אֹת ג)

⁹⁶ כֵךְ הִגִּיהַ בְּמַהר"ם פְּדָאוּא וּמְבִיאֵו בְּעֶרּוֹךְ הַשּׁוֹלְחָן הַעֲתִיד שֵׁם סַעִי' וְעֵינֵן כַּס"מ וּמַל"מ שֵׁם

⁹⁷ שֵׁם ה"ד וּבְעֶרְה"ש שֵׁם סַעִי' ו

⁹⁸ דְּכֹתִיב אֵל יָבֹא אֵיךְ שִׁבֵּא עֶרּוֹךְ הַשּׁוֹלְחָן הַעֲתִיד שֵׁם סַעִי' ו

⁹⁹ מִנְחַת חֵינּוֹךְ מִצוּה קִפְד אֹת א דְּלֹאֵו שֵׁם בִּיאָה עֲלֵיהָ כָּלָל וְאִינוּ חַיִּיב כְּמוֹ שֶׁתִּמָּא אִינוּ חַיִּיב בְּכַנִּיסָה מִהַגַּג

אֵע"ג שֶׁחַיִּיב בְּצוּרוֹת הָאֲחֵרוֹת הַמְּנוּיֹת פֹּה

¹⁰⁰ עֶרּוֹךְ הַשּׁוֹלְחָן הַעֲתִיד שֵׁם סִי' לַח סַעִי' ו

¹⁰¹ כִּיּוֹן דְּכֹתִיב אֵל פְּנֵי הַכְּפּוֹרֶת וְהוּוּ הַכְּפּוֹרֶת שֶׁכְּנָגַד הַכְּפּוֹרֶת (שֵׁם) וְעֵינֵן מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ שֵׁם פ"ג הַי"ט פִּיסקָה הַמְּתַחֲלַת וְדַע שְׁבִמָּה, וְדִיָּה אֵךְ, דְּדַעְתוֹ דָּאֵם נִכְנֵס לַעֲבוּדָה אוּ דֶּרֶךְ נְגוּת כִּיּוֹן דְּלֹא מְחַיִּיב עַל הַבִּיאָה אִינוּ חַיִּיב אִם שֶׁהָא שֵׁם אֶפִּילוּ כָּל הַיּוֹם

תְּרוּמוֹת וְהַנְּצַחוֹת | בְּנֵק הַדּוֹאֵר ח"ץ 22887389 | וּבְטֵל' 0548027748

לְהַצְמִרְפוֹת לְהַלְכוֹת הַדֶּרֶךְ הַיּוֹמִי לְהַלְכָה לְמַעֲשָׂה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ואפילו נכנס¹⁰² דרך ביאה כגון בלולין של קודש הקדשים שנכנס דרך הפתח וצידד
באלכסון לא כנגד המערב וכ"ש אם נכנס דרך אחוריו על כל אלו פטור.
מותר ליכנס לקודש¹⁰³ להשתחוות כיון שהשתחויה נחשבת כעבודה¹⁰⁴. וי"א¹⁰⁵
שהנכנס להשתחוות אינו עבודה וחייב מלקות בין כהן גדול ובין כהן הדיוט.
ולכו"ע¹⁰⁶ הנכנס לקודש הקדשים להשתחוות חייב מיתה.
ואף לולים¹⁰⁷ בכלל ההיכל וקודש הקדשים והנכנס לתוכם ביאה ריקנית הרי הוא
בכלל לאו זה, אבל גגות לא נתקדשו ואין בהם איסור.

הלכה למעשה

י"א¹⁰⁸ שלא זו נהוג בזמן הבית בכהנים בלבד. וי"א שנוהג אף בזרים ולזר
יש לאו גם בין אולם ולמזבח, וי"א שנוהג גם בזמן הזה.

¹⁰² מנחת חינוך מצוה קפד אות א ד

¹⁰³ שם ה"ד וערוך השולחן העתיד שם סעי' ח ועיין מנחת חינוך שם אות ה שהסתפק מה הדין בזר שנכנס
להשתחוות "דהשתחוואה לאו עבודה היא להתחייב זר עליה, וא"כ אף בהיכל אינו חייב על ביאה ריקנית רק
מוזהר משום זר, וזר אינו חייב משום זרות בלא עבודה על הכניסה לבר" ויעיין משנה למלך פ"ט הט"ו מסופק
אי חייב הזר על כניסתו בין האולם למזבח, והביא דיעות שאינו אלא מדרבנן

¹⁰⁴ וכן כתבו תוס' מנחות כז ע"ב ד"ה להיכל כולו וכן דעת התוס' בחגיגה כ"ו ע"ב ד"ה שלא ועיין המנחת חינוך
שם אות ב שהקשה "וצ"ע לכאורה היאך חייב מלקות בנכנס אפילו ביאה ריקנית בהיכל, נימא הואיל ויכול
להשתחוות, ובכמה דוכתי (פסחים מ"ו ע"ב) אמרינן הואיל דאי בעי עביד, באופה מיו"ט לחול דאינו לוקה,
הכא נמי לא ילקה, וצ"ע קצת, וגם היא התראת ספק בשעת כניסה שמא ישתחוה, וצריך עיון ועיין צפנת
פענח תניינא (עמ' 48) שחילק שהשתחוה בפישטו ידים ורגלים הוי עבודה ובשחיה לא הוי עבודה

¹⁰⁵ חינוך מצוה קפד וסמ"ג מצוה שג ובסמ"ג כתוב שלא הותרה השתחויה אלא בגמר עבודה ועיין ערוך
השולחן העתיד שם מש"כ ועיין קרן אורה מנחות כז ע"ב בתוס' ד"ה להיכל דכתב להוכיח כדברי הסמ"ג שלא
הותרה השתחויה שהרי א"כ גם לקודש הקדשים היה מותר להכנס כדי להשתחוות וברמב"ם איתא גבי כהן
גדול ביוה"כ "אם נכנס פעם חמישית חייב מיתה בידי שמים" ואמאי יהיה חייב אם יכול להכנס להשתחוות

¹⁰⁶ מהר"ם שיק על תרי"ג מצוות מצוה קפה

¹⁰⁷ מנחת חינוך שם אות ד

¹⁰⁸ בחינוך שם כתב "ונוהגת בזמן הבית בכהנים, ואפילו עכשיו שלא בזמן הבית אמרו זכרונם לברכה
שמוזהרים אנו שלא להכנס למקדש, ודרשו הדבר מדכתיב (שם כ"ו, ל"א) והשימותי את מקדשיכם, ולא אמר
מקדשיכם אשים שממה, דמשמע קדושתן עליהן אפילו כשהן שוממין. וכיון שכן, יש לי למנות איסור זה בכלל
איסורין הנוהגין היום". ועיין מנחת חינוך אות ח שכתב עיין משנה למלך פ"ט מביאת המקדש הט"ו דיש
אומרים דזר גם כן מוזהר מן התורה על הכניסה בין האולם למזבח, א"כ הלאו הזה נהוג ג"כ בישראל דאם
נכנס להיכל חייב מלקות, ואם להשתחוות אינו חייב וכן כתב בשער המלך כלי המקדש פ"י ה"ד ד"ה וזר
והיינו לדעת הרמב"ם פ"ו מבית הבחירה הי"ד דקדושת המקדש לא בטלה. ולהראב"ד שם דקדושת המקדש
בטלה ואף בטומאה אינו חייב היום, הוא הדין על ביאה ריקנית אינו חייב היום. ואם נכנס למקום הקודש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

והשתחווה, נראה דאף האידנא אינו חייב דהשתחוויה דרך כבוד אף שהוא חרב בעוונתו, להסוברים דהמשתחווה לא הוי ביאה ריקנית ועיין בחי' בגרי"פ לסה"מ לרס"ג ל"ת קפג (רו ע"א) שכתב שיש סוברים שזר שנכנס ביאה ריקנית חייב מיתת בי"ד כדגמרינן במכילתא ובירושלמי ועיי"ש עוד (רו ע"ד) שלדעת הרמב"ם אין זר חייב בביאה ריקנית אלא דוקא בששימש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

